

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásós petitsor egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hírde-
tésért jutányosabb. Nyilntér: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.

Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Helyes nyomon.

Minden tünetnek örülünk, a mely a város haladását és fejlődését mozdítja elő s keresztülvitele érdekében szívesen szállunk síkra.

E héten két fontos esemény történt s több közintézménynek javára fog válni, ha eredmény jár nyomukban.

Arról van ugyanis szó, hogy a helybeli posta-, távirtda- és távbeszélő-hivatalok főnöksége megkereste a városi előljáróságot, jelölne ki új postaépület számára telket, mert a mostani régi, szűk és czélszerűtlen helyiségekből szeretnék ezt a nagyforgalmú hivatalt kitelepíteni. Ez az egyik esemény.

A másik pedig az, hogy a korcsolyázó egyesület elnöksége, több tulajdonossal való érintkezés után, talált alkalmas telket, a melyre a város három faraktára, sőt gazdasági udvara is elhelyezhető lenne, minélfogva a jövő szezongig megnagyobbítható lesz a korcsolyapálya s emelhetnek rája megfelelő pavillont. A városnak felajánlott telek a Lőcsei- és Rét-utcák sarkán van, körülbelül nyolcz holdnyi területű s ára — a rajta levő épületekkel együtt — 36,000 korona.

A városi tanács az első megkeresésre válaszolt már és pedig igen helyesen. Kijelölte ugyanis a postapalota telkét a Főutca elején, a Szmoligovics-féle ház mellett levő faraktárt, a mely jó helyen fekszik, elég nagy s a célnak teljesen megfelelő. Feltételül pedig azt tűzte ki, hogy az ingyen átengedett telekre emeltesse fel a szükséges épületeket a postakincstár, de az épületek 32 év múlva ingyen átmenjenek a város kizárólagos tulajdonába.

A tanács eme határozatát közölte az aján-

lattal fellépő főnökség a postaigazgatósággal, a melynek egyik közege ma jön Eperjesre s megtekinti a telket, esetleg pedig tárgyal a polgármesterrel, sőt talán azonnal el is fogadja a tanácsnak a kincstárra nézve is kedvező határozatát. Kedvező pedig ez a határozat a kincstárra is azért, mert akadt már olyan vállalkozó, a ki kész saját költségén elkészíteni a szükséges épületeket, ha azokat 32 évre bérbe veszi tőle az állam.

Ilyen körülmények közt remélhető, hogy a postapalota kérdése úgy a város, mint a kincstár szempontjából hamarosan és igen előnyösen meg lesz oldva. A közönség érdekeit pedig úgy akarják megóvni, hogy a Kollégium környékén fiókpostát nyitnak, a mikor aztán a város nagyobb felének nem kell a kissé távolabb fekvő főpostára fáradsnia minden postai küldemény feladása alkalmával.

A korcsolyaegylet ajánlata fölött még nem döntött a tanács; bizonyosnak tartjuk azonban, hogy ezt az ajánlatot is elfogadják, mert előnyös volta ennek is nyilvánvaló. Nemcsak a korcsolyapályának immár égetően szükséges megnagyobbítása és kellő felszerelése válik így lehetségessé, de a városi gazdálkodásnak is előnyére lesz, ha nem három helyen raktározzák be a fát és ha a gazdasági udvar kikerül az Árok-utcából, a hol — már csak a legközelebb építés alá kerülő theologiai otthon, az immár tető alatt levő alumneum és a tornacsarnok tőszomszédsága következtében — nincs többé megfelelő helyen s külvárosba való kitelepítése egyéb közegészségügyi szempontoknál fogva is kívánatos. Ha a gazdasági udvart és a felszabaduló faraktárak közül kettőt értékesítenek, hiszszük, hogy kikerül a megvásárolandó Lőcsei-úti telek ára,

a mely vétel különben is előnyös, mert a telkek ára ott még valószínűleg emelkedni fog. De ha ez a feltevés nem is bizonyulna helyesnek, kárpótlásul szolgál a postapalota, a mely 32 év múlva — pusztán a telek használatának átengedése fejében — tehát igen előnyösen, a város tulajdonába kerül. A gazdasági udvar — úgy gondoljuk — könnyen értékesíthető lesz, mert arra vagy a Kollégium, vagy a tiszai evang. egyházkerület valószínűleg reflektálni fog, mert az alumneumnak és theologiai otthonnak nagyobb udvarra, több levegőre volna szükségük.

Ha a tanács ebben a kérdésben is úgy dönt, hogy az sikeresen megoldható, hiszszük, hogy a városi közgyűlés is kész lesz ezt a két okos eszmét megvalósuláshoz segíteni.

Városunk jövője.

írta: Agoston Károly.

IV.

Gyöngeségünk, tehetetlenségünk, csigalépésünk szembe-
tűnő — a cselédügyben is, mely szintén a városi hatóság, illetőleg rendőrség ügykörébe esik. No, ebben Eperjes eljutott a türelmetlenség határáig. Huzamos idő óta sehol az országban oly nehéz és rossz viszonyok nem léteznek, mint itt. De méltán magamra vonom akár a gyöngye ízlés, akár a szűk látókör vádját, ha minta végett az országra hivatkozom. Mert ez egyike azon ügyeknek, melyekben rendezetlenek vagyunk, förtelmesen elmaradtunk — országszerte. Egyike ez nagy szégyenfoltjainknak, az, hogy ez az ország gyakorlatban nem tudta cselédügyét csak megközelítőleg is európai, vagyis megkövetelhető rendes színvonalra emelni. Pedig ez az élet, a mindennapi élet kérdése. Ez az igazi házszabály-kérdés. A cseléd-állapot az egész országon szétáradó szenny, mely veszélyezteti a családok nyugalmát, békéjét, munkakifejtését, boldogulását, testi és erkölcsi épségét. Sok jónak akadálya, töméntelen rossznak megtermelője!

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

ITÁLIA.

— Útirajzok és tanulmányok. Írta Berzevicsy Albert.* —

IV.

(Folytatás.)

Ferrarából (V.) a Castello sötétvörös tömege komoran int, mint Sienáé, a «vörös város»-é és Certosáé, a karthauzi kolostoré. Sík város, a melynek kevés a márványa Téglából, terrakottával dolgozik. De rendezettebb is, s a mi fő, utcainak szabályos keresztvezésével meghaladja összes olasz társait. Dómja a művészet gyors térfoglalásának tanúja: alapjában korrenaissance-stílusú, homlokzatán lombardiai román, felsőbb rétegein gótikus; íves gallériái hármass rendszerűek, loggiája a kapu felett bizarr hatású. S dúsak a plasztikai díszítései.

A Castello — középkori háza az Estéknek — a város közepén: regényes és zordon. Mint a gazdáinak története. Négy sarkán négy torony van s közbül a felvonó-híd: büszke és daczos a hatalom tudatában.

Vég élet rajzott valamikor benne. Pompaszerető renaissance-fejedelmek varázsolták a falai közé mindazt, a mi a lét gyönyöre. Göthe Eleonóraja mondja, hogy nincs név, a mely vendégük nem lett volna Itália földjéről. Műszerető és kegyetlen emberek, ármánykodók, rajongók, erkölcstaposók. Körükben nincs olcsóbb az emberéletnél. Világukra jellemző az együgyű

* II. bővített kiadás. 193 képpel. Budapest, a Franklin-Társulat kiadása. Ára díszes kötésben 12 korona.

pásztor, a ki sirva gyónja meg, hogy sajtókészítés közben — böjt idején — egy csepp tej a kezére freccsent, a mit az ajkára vont, de nyugodt flegmával mondja tovább papjának, hogy ugyanakkor orozva leütötte ellenfelét.

Alfonzo herczeg nejét, Lukrezia Borgiát rémhír előzi meg, a ki azonban elvakít szellemi felsőbbiségevel és varázsló szemével mindenenket, a mint új otthonába lép. Egy mosolygó szfinx, a XVI. század aranyhajú Kírkeje: nem tudni, áldozata-e romlott korának vagy képmutató ördöge? Művészek, költők, énekesek versenyeznek dicsőítésében. Mozgalmas, lázas, élni vágyó tömegek hullámanak fényes termeiben; lakoma és szórakozás egymást folytatják; a színházban érzé ingerlő mutatványok közt az ős ballet lép fel; de künn kísértetiesen bolyong az éjben Ariosto és Tasso szelleme: amaz hősenek, Orlandonak kinyitja hordva szívében, emez őjzongve, hogy úrnője, II. Alfonzo nejé, nem viszonzozza szerelmét.

S hogy méltó kiegészülést nyerjen a kép: ide jön Byron is számkivetése napjaiban, hogy a Castello délkeleti oldalán Tasso egykori börtönébe zárassa el magát, a hol majd megszállja szelleme; s itt magaslik fel, hátat fordítva a várnak, Savonarola márványszobra a megtorlás jeléül, amért reformátori lelke máglyára jutott.

Ferrara művészetét, de talán az egész Itáliát megelőzi Ravenna (VI.). A nyugat-római birodalom súlypontja, hogy Bizanba billen át, ez uralkodni próbál rajta; de mintha sejténé jövő bukását, keleti művészetét átülteti Itália földjére. Így lett Ravenna a bizanci stílus- emlékek városa. Ma — sajnos! — csak böngészve

talál maradványaikra utcai közt az ember. A mit a vad néphordák meghagytak, az mind merev ókeresztény alkotás: templom és kolostor. Ezek példátlan mozaikdíszítménye csupa kezdetleges kompozíció, de azért érdemes emlék, a melyből a kor szelleme szól. Rajta az alakok dekadens alkotások, a melyek a természet-élethűség tagadásai s csupán arra való, hogy a képzelődést foglalkoztassák s az áhítat érzését keltsék fel. A katakombák Krisztusa és szent alakjai hasonlatos alkotások.

Ravenna első mérföldjelzője annak a kialakulásnak, mely a bizanci merevségtől a középkor miszticizmusához juttatta el a művészetet. S az odon művészet Ravenna sötét tragikumának magyarázója: elhagyta a fényt, el a tenger. Tragédiájában osztozik Dante, a mikor itt végzi be munkáját és zaklatott életét.

Symonds szerint a művészet Riminiben (VII.) jut először öntudatra. A hajnal fénye készül itt nappallá növekedni. Dante és Silvio Pellico örökítették meg történetét, az első a Malatestákét, a kik Macchiavelli elvei szerint egyesítik magokat az oroszán és róka jellemét: erőszakosak és ravaszok. Komor épület az egykori palotájuk: ma börtön; annál értékesebb a San Francesco-templom, melynek szobordíszítésében mindenféle motívum egyesül, mintegy annak jelképeül, hogy a dicsőség után való vágy adott létet nekik. Mert hivalkodó pompa jellemzi átalakítóját: Malatesta Sigismondot, a XV. század főurát. A templom falápein ott is van, mint triumfátor, míg szép asszonyát, Isottát a Szent Mihály daliás képmásában örökített meg.

Rendőrségünk feje — mint tudom — maga is osztja e nézetet a maga egész teljességében s maga részéről kész a helyzetet javítani, ha a tanácsban támogatásra talál. Mélyreható, gyökeres javításra van itt is szükség. Külföldi városokban, hol csak némileg elfajult állapotok voltak, városi szolgálat-közvetítő irodákat (Dienstvermittlungs-Bureau) állított fel a gondos és erélyes hatóság, milliós városokban pedig a város több pontján, hol az érdekeltek, a gazda és cseléd, igényeiket tökéletesen kielégítve találják. Pizkos — mocskos cselédszerzőhelyeken, cselédpártoló lebujszóknak való lappangás, faczérkodás, bolyongás, még a nagy világvárosokban is, sem nappal, sem éjjel nem lehetséges.

A városi hatóság, kezét fogva a rendőrfővel, hajtsa végre a cselédügy helyi reformját, gondosan, alaposan de e mellett erélyesen és mielőbb!

Egy város egészséges fejlődésének megindítására elengedhetlen feladat: a szegényügy sürgős és alapos rendezése és állandó gondozása is.

E rendezés által sok, züllésnek indult embert mentünk meg — önmagának s magunknak, a közönségnek, az által, hogy őket először is testileg egészségesekké teszünk s ezzel egyszersmind munkaképesekké avatjuk. Kolduló, koborló, henyélő elem, rendezett társadalomban, nemcsak városi helyen, hanem még falusi községekben is — teljesen kizárt dolog! A művelt Nyugaton, egészséges nemzeteknél nem is fordul elő. Mert ott munkára van hivatva mindenki. Bizonyos munkára pedig még a gyöngye ember is képes. A magukkal tehetetlen, vagyontalan betegekről pedig a városnak, mint községnek, kell rendszeresen gondoskodnia. Ezeknek száma azonban nagyon leszál, majdnem a zérusra, ha a szegényügy — úgy, mint külföldön — az egészségügygel kapcsolatban, igazán rendezve van. A koldulás csak oly országokban otthonos, melyek nincsenek a haladás útján, vagy már rég a folytonos esés lejtőjén siklanak lefelé. A koldulás felé hajló elemeket, melyek gyakran igen kétségesek, annyira, hogy legtöbbször a könyörületes szív sem tudja elbírálni és eldönteni, vajjon az irgalmasság nemcsak cselekedete révén és címén nem a bűnös munkátlanyságot mozdítja-e elő, — mondom — a koldulás felé hajló elemeket feltétlenül orvosrendőri vizsgálat és felügyelet alá kell fogni és ha lehet, egészségüket visszaállítani, hogy munkaképesekké váljanak, s ha egyszer azok, önmagukat fogják fentartani; mert tudják és tapasztalják, hogy a koldulás a város egész területén lehetetlenség. Ha pedig véletlenül gyógyíthatatlan betegek, kórházban vagy aggok-házában a helyük! E címen az egész város területét meg kell tisztítani. Amúgy is sokkal több — ha szemünket jól kinyitjuk — Eperjesen a falusi elem, mely lefelé húzza, vonja a várost, semmint mennyit egy modern, fejlődő város megtűrhet vagy elviselhet. Kevesbítőnk kell tehát minden eszközzel, minden áron, ha fejlődő, emelkedő város akarunk lenni. Ha e czélt kitűzzük és végre is hajtjuk: mennyi hasznos munkaerőt mentünk meg ily módon az elvesztéstől. Már pedig a munkaerő sokasodása — a város felvirágzása! Rendszeres sokasítása — a város rendszeres felvirágoztatása. És mennyi káros következményt hárítunk el, az által, hogy nem szabadítjuk fel a kétes elemeknek, a munkátlan embereknek házról házra való özönlését a tisztas családokra. A nyugati művelt, fejlődő államokban, még olyanokban is,

melyek nehéz, zord klíma alatt nyögnek, a hol mi életlenségünkkel fogva meg sem tudnánk élni, — minő pl. Svédország vagy Norvégia, — koldulás nem létezik, koldust nem lát a szem soha, de munkátlan embert sem. S ez utóbbi fejt meg az előbbi jelenséget. Mert a nép szelleme, gondolkodása, de meg maga a nép, testileg is, szeszől, pálinkától meg nem rontva — mert részeg embert sem lát az ember soha! — oly egészséges, józan, hogy a legtermészetesebbnek és emberi méltóságával egyedül összeférhetőnek azt találja, hogy saját emberiségéből, saját erejéből, saját munkájából tartsa fel magát és családját. Erre utalja őt nevelése. Erre kényszeríti, ha kell, az ország egészséges igazgatása is. De másodszor azért is, mert a szegényügyet már több száz év óta éppúgy államilag, mint társadalmilag, nagy gondal és rátermettséggel igyekeztek megoldani. És itt ismét előkerül az ép test — ép lélek elvének diadala. Annak következménye az, hogy ott a henyélés a legparányibb, alig észrevehető mértékre száll le. Ebből következik, hogy nemcsak a szegényügy, hanem a munkásügy is éber hatóság, lehetőleg atyáskodó ellenőrzést igényel itt a városban. Kivált, mikor még mindig sok a városnak falusias, lehúzó eleme. Avagy nem látnak-e önkön nyílvános téreinken hivalkodva áldogáló munkás-csoportokat, gyakran kiéhezett, beteges alakokat, nem ritkán a pusztító szeszől duzzadt arcokat? Ha munkára szólítjuk őket, nem állnak gúnyosan visszautasítani, vagy ha esetleg elfogadják ajánlatunkat, tényleg cserben és a faképnél hagyják a munkaadót. Ily állapot tűrhetetlen! Ez egy város sorvasztó betegsége. Ilyen elemek és ilyen gondolkodás és eljárás mellett nincs városi fejlődés, nincsen virágzás. A városi hatóságnak oly statutumokat kell alkotnia, hogy a munkába-állítás, a munkakönyv átadásával, szabályozva és föltétlenül követelhető legyen. Sőt a cselédközvetítés mintájára, munkaközvetítő irodának is kell létesülnie, hogy annál közvetlenebb és gyorsabb legyen a munkaadás és vállalat. Egy kis fejtevéssel, egy kis jóakarattal mindez nyélbe üthető — s ezzel egy nagy átalakulás, egy nagy javulás kezdete indul meg. Mert hiába! Mindenben az a fő, hogy ne halogassunk, hanem mielőbb tettvágyóan, lelkesedve kezdjük a reformokat, vagy helyesebben mondva: a tűrhetetlen állapotok okos, mindkét oldalra üdvös átalakítását! Mert hisz' a munkás érdekét is számba kell venni atyai jóindulattal, s helyzetén is javítani!

VÁRMEGYÉNK ÉS VÁROSAINK.

A tanácsos-választást megfélebbezték.

Mint megbízható forrásból értesülünk, Faragó Józsefnek Eperjes sz. kir. város tanácsosává történt megválasztását felebbezéssel támadták meg. A felebbezést Berzeviczy Elek, Dobay Árpád, Glücksmann Mór, Pröner Károly és Zborovszky Antal irták alá. A felebbezők három oknál fogva kérik a választás megsemmisítését.

1. Hivatkoznak az 1886: XXII. t. cz. 75. §-ára, melynek b) pontja szerint nem választható községi előljáróvá az állami és megyei tisztviselő hivatalnok, habár a községben választói joggal bír is. Miután pedig nézetük szerint az állami tisztviselő csakis a lemondás elfogadásával válik meg állásától, ezért azt találják, hogy a választás

a törvénybe ütközött, mivel Faragó József állásáról lemondott ugyan, de a lemondását a minisztérium még nem fogadta volt el.

Erre az első argumentumra az a megjegyzésünk, hogy nézetünk szerint a törvénynek ez a — mindenestre homályos rendelkezése — nem jelenthet mást, mint azt, hogy állami tisztviselő egyúttal községi tisztviselő ne lehessen. Így teljesen elegendő a választás után való lemondás is. Sajnos, a törvénynek indokolása és az országgyűlési tárgyalás menete sem derít semmi világosságot erre a rendelkezésre, melyet egyébként a régi községi törvényből, az 1871: XVIII. t. czikkből vettek át szóról szóra, a hol az a rendelkezés a 76. § b) pontját képezte. De ennek a törvénynek az indokolása sem emlékezik meg a rendelkezés céljáról és értelméről. Ha azonban arra az állápontra helyezkedünk is, hogy az állami tisztviselő meg sem választható, akkor is indokolatlan a felebbezés, mert hiszen a lemondás elfogadásától függővé a kérdés nem tehető, mivel így az állami vagy törvényhatósági tisztviselő rajta kívül eső okoknál fogva esnek el a megválasztás lehetőségétől. Pl. a felettes hatóság meg akarja tartani a tisztviselőt és a választás napjáig nem intézi el a kellő időben beadott lemondást!

2. Hivatkozik a felebbezés az 1886: XXII. t. czikk 36 és 37. §§-aira, melyek szerint a községben választási jogot nem gyakorolhat az állami tisztviselő, ha fizetése után járó kereseti-adón kívül más adót a községben nem fizet. Már pedig a 40. és 75. §§ egybevetéséből kitűnik, hogy az, a ki nem gyakorolhat választási jogot, községi előljáróvá sem választható.

A felebbezőknek emez indokolása tévedésen alapszik, mert az 1886: XXII. t. cz. 165. §-a szerint a tevőleges és szenvedőleges választói jogra nézve azokban a városokban, melyek hajdan törvényhatósági joggal bírtak és a melyek az 1876: XX. t. czikk folytán rendezett-tanácsú városokká alakultak, nem az 1886: XXII. t. czikknek határozománya, hanem az 1886: XXI. t. cz. 23. és 31. §§ irányadók. Ezekhez a városokhoz tartozik Eperjes is (1876: XX. t. cz. 1. §). Az 1886: XXI. t. cz. 23. és 31. §§-ai szerint pedig választó mindazon lakosa a városnak, a ki az országgyűlési képviselő-választásra jogosultak azon évre érvényes állandó névjegyzékébe fel van véve. Már pedig Faragó József neve benne van az 1905. évi országgyűlési képviselő-választók között.

3. Hivatkozik végül a felebbezés arra is, hogy Fuchs Jakab terménykereskedő is szavazott, pedig nem ő képviselőtestületi tag, hanem egy másik Fuchs Jakab. Természetes, hogy ez egyáltalán nem ok a választás megsemmisítésére ott, a hol olyan nagy számbeli eltérés volt az egyes jelöltekre esett szavazatok között, mint éppen ennél a választásnál.

Tájékoztatásul megjegyezzük, hogy a felebbezésnek elbírálására Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága van hivatva, melynek határozata ellen az 1896. évi XXVI. t. cz. 28 §-a alapján panaszt lehet beadni a közigazgatási bírósághoz.

A véleményünk egyébként az, hogy a felebbezéssel, még ha az — a mi kizártnak tekinthető — a felebbezők javára dől is el, a végcél eléri még sem lehet, mert csak természetesnek tartja mindenki, hogy a városi

Egyhangú az út innen egy közjogi kuriózumig: a San Marino-kötársaságig, mely a középkori romantika kis fészke. Erős páncéltű kapu őrzi, a Titanohegy, mintha 1500 títán-lakója óriási ellenfél ellen védelmezné benne magát. Ha títán utódok nem is, önálló állam polgárai, a kiknek még diplomáciai képviseletre is van szükségük és joguk...

Olaszország legnagyobb városa, Nápoly (VIII., X.), valódi ellentét. Egész világváros, a mely ráadásul a Campagna felice, e valóságos paradicsom, koszorújába esik. Mert szilfák, szőlővenyigék hálózata, álók, kakuszok és sötét piniák sűrűségei körítik s szemben vele a két híres kúp: a Vezuv hegye.

Zaj, lármás zűrzavar közepette, mely utcáin fogad, sötét, ijesztő benyomást kelt híres Tojásvára: Johanna királynénak, Endre álnok hitvesének börtöne. Nem is vonz semmi, a mi lépteinkre hatna; inkább tekintünk s menekülünk ki a szabadba, a gyönyörű tájképsorozatok bámulására. Előttünk egyszerre Pozzali, a Villa Nazionale, lombozatai közt rejtve egy kis görög templomot; a grotta felett egy ókori sír, talán a Vergiliusé; aztán a tenger csodás sziklaalakzatok mentén, a merre nyílik meg a szirének hazája. Nem csoda, ha a sokat szemlélődő Cicero itt szeretett nyaralni. «Lásd Nápolyt s aztán halj meg!» — tartja büszkén az olasz, de a tájkép fenségességét érti elragadtatásában. Göthe maga is megközelítőt mond, hogy a ki látta Nápolyt, az szerencsétlenné nem érezheti magát. Bizony álmyszerű itt a tenger színjátéka, s az Capri, mintha délibáb emelgetné. S az amphitheatrum legsötétebb pontja: a Vezuv.

A Vezuv látása ösztönzi az utast, hogy mégis csak kanyarodjék vissza az úton s utczák forgatagán keresztül pillantson be Nápoly múzeumába. Hiszen annak látványa temette el a szomszéd városokat: Pompéit, Herculaniumot és Stabiae, s a mit a kiásvott romokból a féltő kor megmenthetett, nagyobbára itt őrzi művészi kegyelettel.

Érdekes Göthe nyilatkozata, hogy az utókor öröme pusztult el Pompéji várostársaival Van valami a dologban. Tizenhat évvel előbb földrengés rongálta már össze ezt az ős görög telepet; mi történelmet volna még, ha az elemek apróra folytatják a pusztítás művét? Így lassan odaveszett voina az a csinos emlékép a hajdani görög-római világból, a melyet egy csapásra temetett el a tűz-elem. Kettévágta életfolyamatát: a szörnyű pillanatokban szereplők képmásainak a hamú takarta el utolsó nyomát, el az ételmaradékok, melylyel lakmároztak; utcáin otthagya a kőköcskákön a fürge kocsik küllőinek vonását. S megmaradt nyilvános életök nyoma nagy arányokban, meg a sírok utcája, hova estelenként jártak ki eltűnődni a mulandóság eszméjén. Ma mindez, ha emlékekben is, a miénk.

Stabiae még a föld alatt pihen, de egykori híres fűrdői tájáról mintha hallani lehetne ma is a régi szót, hogy: «Itt meggyógyul az ember!» S Sorrentóig, a tengerből vidékén: hegyek, erdőség, hegyszakadékok, kolostorok és kápolnák közt mintha felüljúlna az antik világ, melynek romjai elő-előbukkannak a lombkaszorúk közül s elénk varázsolják a Hesperidák kertjét, hol a természet abban gyönyörködik, a mit maga alkotott.

S bár messze járunk, mindenüvé kísér a félelmetes hegy, a mely tűz királyként uralkodik a vidéken. Ha haragszik, lángheve perzsel, belső háborgásával kiveti medréből a tengert; ha meg pihen, színxszertüleg, vést igérve tekint el maga körül.

Majd a Szirének (IX.) hazájába lépünk át: sötét, alacsony sziklaszigetek közé. Acheloos leányai incselkednek itt a hajósnéppel, a melyen, ha énekük kéjjel tölti el lelküket, a fájdalommal halál vesz erőt. Odysseusig így tartott a dolog. A leleményes bujdosó azonban kifog rajtok az Odyssea szerint s akkor szirékké válnak keserűségökben S a mesevilág tovább szövődik a veszedelmes úton, a merre jár hajónk; egymás után látjuk Kirke hegyfokát, az alvilág kapuját, Cunaet, Hercules útját, hol Geryon bikáit hajtja, Misenumos s a többi emlékezetes pontokat.

A castellamaréi út talán a legszebb rész a Szirének honában. Itt készül a maga tengersírába tűnni el Amalfi fecskéfézszerű házaival és itt állonganak Paestum híres Neptun-templomromjai. Ha ugyan még hagyott a modern építővilág az oszlopaiból és köveiből vissza valamit. S Salerno panorámáját erre siet bezárni a Capuccini-kolostor kerek oszlopokra kúszó szőlőlugásával, melynek Longfellow a dicsőítője. Kilátása, az igaz, impozáns a tengerre. Mintha ennek borzalmas ereje az épület mögött a hegyoldal titkos elemeit sejtetné, a melyek csak nemrégiben is megrendítették a falazatot s igérgetik egyre a rombolást, melyre a hullámok sírja áhítanak.

(Folyt. köv.)

képviselőtestület nem lesz hű. Egyébként határozata el

Köz

Sárosvár d. e. 11 órak tartott, a me névjegyzékek Kiküldték u eperjesi vála Lászlót, F Jánost; a Bélát és Jan Brühl Meny zevicz Rezbártfaiban: Gojdic Ján Harant Fer e hó végéig tást, Bánó A megyén fogj

Áll

Sárosvár 28-ikán, bá ülést tartott alap 1904. a folyó hó képezte. A alispáni java ségletekre, a hiteltűlépés sorozás, a le gek felszere vevőségi int sével felmer mult évi ház minisztérium kimutatást a számítás a számítás, a Megnyugvá Tahy Józse a minisztéri rendkívüli s folyósítani. is konstata nál mennyi menő takar számadását lattal a ma

A

Minden szabadság, azonban az ősjogát a védi meg, az alábbi e Még a s s étára ind mentén a egy hatal örülnöm k Körülb hol egy na belivel. Az s a kérde játékuat természet mére eme niök. Az ijtént, enged távolságba míg végre szabadított Ugyan apró gyer oldalán. E mérges tá megmarn

képviselőtestület egy esetleg elrendelendő új választáson nem lesz hűtelen eddigi meggyőződéséhez.

Egyébként nyugodtan nézünk a felsőbb hatóság határozata elé!

Központi-választmányi ülés.

Sárosvármegye központi-választmánya csütörtökön, d. e. 11 órakor, *Tahy* József alispán elnökle alatt ülést tartott, a melyen a jövő évi országgy. képviselőválasztói névjegyzékek összeírására tették meg az előkészületeket. Kiküldték ugyanis a névjegyzékek kiigazítása végett az eperjesi választókerületben: dr. Piller Dezsőt, Sztankay Lászlót, Fest Tivadart, Zathureczky Györgyöt és Szepesi Jánost; a kisszebeniben: Egerer Ferenczet, Berthóty Bélát és Jánossy Józsefet; a héthársiban: Bánó Árpádot, Brühl Menyhértet és Péchy Antalt; a giráltiban: Berzeviczy Rezsőt, Ardó Alfrédot és Holénia Ernőt; a bártfaiban: Szakmáry Gézá, Dessewffy Balamért és Gojdic Jánost, végül a zboróiban: Kőszeghy Ádámot, Harant Ferenczet és Danykó Miklóst. A kiigazításnak e hó végéig kell megtörténnie s a betűrendbeli összeállítás, Bánó Aladár és dr. Máriássy Béla vezetése alatt, a vármegyén fogják minden egyes községre nézve eszközölni.

Állandó-választmányi ülés.

Sárosvármegye állandó-választmánya február hó 28-ikán, báró *Ghillány* Imre főispán elnökle alatt ülést tartott, melynek tárgyát a vármegyei háztartási alap 1904. évi zárszámadásainak megállapítása, illetve a folyó hóban tartandó közgyűlésre való előkészítése képezte. A minden irányban tüzetesen megindokolt alispáni javaslat reámutatott azokra a rendkívüli szükségletekre, a melyek az 1904. évben mintegy 3000 kor. hiteltűlést eredményeztek. Ilyenek voltak a kétszeri sorozás, a leégett makoviczai járási szolgabírói helyiségek felszerelési költségei, nemkülönbön a járási számvevőszéki intézmény és az új útleveleltörvény életbeléptetésével felmerült szükségletek. Megnehezítette a vármegye mult évi háztartását az a körülmény is, hogy a belügyminisztérium a költségvetésben mintegy 5000 korona kimutatott dologi szükségletet törölt, a mennyiben új számítási alapon, nevezetesen minden lélekre 4 fillért számítva, állapította meg a vármegye járandóságát. Megnyugvással vette tudomásul az állandó-választmány *Tahy* József alispánnak azt a jelentését, mely szerint a minisztérium, tett felterjesztésére, hajlandó a fent jelzett rendkívüli szükségletek fedezésére utólagosan póthatott folyósítani. Az állandó-választmány ebben az esetben is konstatacióval azt, hogy a vármegyei dologi kiadásoknál mennyire indokolt az eddig is követett legmesszebbmenő takarékoskodás, a háztartási alap 1904 évi zárszámadását egyhangulag elfogadta s ily értelmű javaslattal a márcziusi közgyűlés elé terjeszteti határozta.

A testi épség joga.

Minden embert elvitathatlanul megillet a személyes szabadság, a testi épség joga. Eperjes sz. kir. városában azonban az embernek ezen úgynevezett veleszületett ősjogát a közönség nem respektálja, a hatóság nem védi meg, mert különben nem történhetek volna meg az alábbi esetek.

Még a mult év őszén történt, hogy egy szép napon sétára indultam a katonai gyakorlóterén át, a vasút mentén a Tarca gátja felé. Egyszerre csak élemben áll egy hatalmas komondor s fegyver hiányában még örülnöm kellett, hogy ép bőrrel visszavonulhattam.

Körülbelül három héttel ezelőtt a Lőcsei-úton jártam, hol egy nagy házőrző-eb játszadozott egy kisebb családjal. Az iskolás leánykák éppen hazafelé igyekeztek s a kérdéses helyre érve, a kutyák abban hagyták játékukat és a kis leányok ellen fordultak. Mi sem természetesebb, mint hogy botomat a leánykák védelmére emeltem, a kiknek ekkor sikerült is elmenekülniök. Az ijedségen kívül más bajuk talán nem is történt, engem azonban a két bestia két-három lépésnyi távolságban végig kísért és végig ugatott az utcán, míg végre egy arra járó munkás felebarátom meg nem szabadított tőlük.

Ugyanazon időtájt történt, hogy a déli órákban apró gyermekek sütkéreztek a *Főutcának* napsütötte oldalán. Ekkor pedig azt kellett látnom, hogy egy mérges tacskó egy harmadfél éves kis fiúcskát akart megmarni s ha a közelében volt asszony hirtelen fel-

nem kapja a gyermeket, talán még a kezefejét is leharapta volna.

Folyó hó 2-ikán, csütörtökön pedig, a midőn az eperjesi Tanári-kör felolvasása után a közönség elhagyta a termet, a Kossuth Lajos-utcában egy kóbor kutya a kir. kath főgimnázium első és második osztályába járó tanulóit közül egymásután háromnak a lábikrájába harapott...

Ki tudja, nem lesz-e a dolognak komolyabb következménye is?

A felsorolt esetekből nyilvánvaló, hogy a városnak sem külső kerületében, sem pedig annak kellős közepében nincs biztonságban az ember testi épsége.

Kérdem tehát a közönséget: vajjon többre becsüli-e kutyájának szabadságát, gyermekei testi épségénél?

És kérdem a városi hatóságot, nem érez-e magában kötelességet az iránt, hogy ezen botrányos állapot megszüntetése iránt haladéktalanul intézkedjék? S. K.

A városi vízvezeték ügye,

a melyet épen mult számunkban sürgettünk meg, legközelebb fontos lépéssel közeledik a létesítés felé. Az alispáni hivatal ugyanis márczius 11-ikére tüzte ki a vízjogi engedély megadására végett tartandó tárgyalást s arra megidézte az összes érdekelteket. Ezen engedély elnyerése azért fontos, mert csak ennek kieszközölése után adja meg a belügyminiszter a kisajátítási engedélyt, a mely nélkül egy lépést sem lehet tenni. Hiszünk tehát, hogy az alispáni hivatal gyorsan és kedvezően intézi el a tárgyalás után az ügyet, hogy ilyképen is elősegítse annak mielőbbi befejezését.

A kisajátítási engedély is hamar elnyerhető lesz; — kivált, ha vármegyénk főispánja volna szíves majd megsürgetni az elintézt, — mert a belügyminiszter már kijelentette egy ízben, hogy ezen engedély megadásának részéről csak a vízjogi engedély hiánya még az akadály.

Míg e két engedélyt megkapjuk, a városi tanács az évekkel ezelőtt alkotott vízvezetési szabályrendelet helyett újat készít, mert a régi statutum abból indul ki, hogy a Delna vizét vezetik be, a mi nem történvén meg: a belügyminiszter leirata szerint is, a jelenlegi viszonyoknak megfelelően át kell alakítani a meglévő szabályrendeletet, a mit a jövő hóban összehívandó városi közgyűlésen már eszközöltetni is akar a tanács. Úgy értesülünk, hogy a régi statutumot elvileg akarják megtartani s csak két pont, t. i. a vízdíjak megállapítása és az a kérdés, vajjon minden házra nézve kötelezően előírják-e a vízvezetékbe való bekapcsolást (a mit mi feltétlenül szükségesnek tartunk), igényel behatódott megfontolást. A tanácsnak az ugyanis a nézete, hogy az országos vízépítési igazgatóság közegészségi és mérnöki osztálya által mintaképpen leküldött szabályrendelet nem lehet elfogadni, mert az nagyon bonyodalmas és költséges kezelést ír elő.

Ha az új szabályrendelet megszerzésére lépéseket tehet a város a vízvezeték létesítésére szükséges tőkének kölcsön útján való beszerzésére, a mely határozat azonban szintén belügyminiszteri megerősítés alá lesz felterjesztendő. Előbb azért nem lehet kölcsönt keresni, mert a törlesztési részletek fedezetül a vízdíjak fognak szolgálni, ezeket pedig csak a megalkotandó szabályrendelet szabja meg.

Végül, ha a kisajátítási engedélyt is megkaptuk: versenytárgyalás írható ki a vízvezetéknek a már jóváhagyott tervek alapján való keresztülvitelére s ha megkötjük valamely vállalkozóval a szerződést, elkezdhető a fúrás és építkezés.

Úgy értesülünk, hogy az összes munkálatok elkészítése hat hónapba kerül; ha tehát még ez évben be akarják fejezni őket, legkésőbb május elején el kellene már kezdeni, a mi — ha minden a lehető leggyorsabban megy — nem is kivihetetlen. Ha azonban valahol megakad csak pár hétre is az ügy, már a jövő esztendőre fog maradni a kivétel. Jeleztük ugyanis a mult számban, itt pedig részleteztük: mennyi ága-boga van még ennek a kérdésnek s hány ember, testület és felettes hatóság jóindulatától és lelkesedésétől függ, hogy minden egyes akadályt elhárítsunk. Azt azonban örömmel jegyezzük fel, hogy *Krapszell* Aladár polgármester s a városi tanács többi tagjai is nagy buzgalommal láttak most hozzá a vízvezeték ügyéhez s rajtuk nem fog mulni, hogy annak összes részletei kellően elkészítve minél előbb közgyűlés elé kerüljenek.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

A Kör zeneestélye, a mely márczius 8-ikára volt jelezve, a hamvazószerdá miatt *márczius 11-ikén*, szombaton lesz. A műsor külön fog megjelenni, a melyből azonban már most kiemeljük *Márkus* Lilly zongoraművész előadását, a ki jelenleg — a kontinens összes nagy városait meglátogatván — mindenütt fényes sikereket arat.

Népszerű felolvasás. Február 26-ikán, vasárnapon d. u. 5 órakor volt a Széchenyi-kör hatodik népszerű felolvasása. Ez alkalommal az ág. hitv. ev. theologiai kis-kar nyitotta meg az estét, *Fábry* Győző theologiai hallgató vezetése alatt. Művészi előadott szövegnél szebb kurucz-dalokkal gyönyörködtették a közönséget, a mely alig tudott betelni hallgatásukkal s szünni nem akaró éljenzéssel adózott e derék kis-karnak s ügyes vezetőjének. Utána *Bulissa* Károly joghallgató szavalta el *Ábrányi* Emilnek «Mi a haza?» című költeményét. A mely érzéssel, bensőséggel előadott szavalt, a melyet *Novák* Józsefnek zongorakísérete még inkább emelt, igen tetszett a közönségnek. A műsor harmadik pontja volt dr. *Holénia* Gyula orvosnak a bacillusokról tartott szabad-előadása. Az előadás elején ismertette a bacillusoknak szerepét és romboló működését az emberi szervezetben s azután sorra vette a leggyakrabban előforduló betegségeket: a kanyarót, sarlachot, a szarlahóhögést, tifuszt, tuberkulizist. Előadta e betegségek ismertető szimptomáit, lefolyását s jó tanácsokkal szolgált, miképen védekezzenek a közönség e betegségek ellen, vagy legalább miképen gátolja meg terjedésüket. Néhány bacillus vetített-képen került bemutatásra. A rendkívül nagy számban megjelent közönség szívesen hallgatta az előadást, a mely érdekességénél fogva és következetlenségével lebilincselte a hallgatók figyelmét. A közönség zajosan megjelente az előadó orvost. A népszerű felolvasások ez idei ciklusának méltó befejezése volt a theologiai kis-kar által előadott *Rákóczi*-induló.

Felolvasó-estély. A Kör márczius 1-jén tartott estélyén *Vujss* János tartott felolvasást «A római nő társadalmi helyzete» cím alatt. A beszédben foglalkozik azzal a mozgalommal, a mely majd minden országban megindult s a melynek célja a nők jogainak kiküzdése. Rámutat a hazai viszonyokra is, holott asszonyaink sorsa nagyon is kedvezőnek mondható ahhoz képest, melyben a Kelet asszonyának volt és van része. Áttér azután a római nő társadalmi helyzetének ismertetésére. A római nő emberi méltóságát kezdettől fogva elimerték, bár jogot nem adtak neki, de az ország viszonyainak szerencsés alakulása következtében majdnem arra a magaslatra emelkedett, a melyen ma áll a nő. A római nőnek egyenjogúságáért vívott küzdelemben ugyanazon mozzanatok észlelhetők, melyek a mai mozgalomnak tápot, jogosultságot adnak, sőt sikerre való kilátást is ígérnek. Megjelölük azonban a határt is, melyen belül kell maradnia, ha azt akarja, hogy a nőiesség zománczát megőrizze. Felolvasó teljes és áttekinthető képet adott azon különböző fokozatokról, melyeken a római nő átment, míg végre az élet nemesítése és az emberi jogok érvényesítése terén működésének igazi útját megtalálta. A felolvasás gondos tanulmány eredménye volt s mutatta, hogy szerzője teljesen otthonos a római élet ismerésében. A munka e mellett szép nyelven is volt megírva, úgy, hogy a közönség figyelemmel hallgatta a felolvasást s a végén lelkesen megtapsolta.

A felolvasás előtt elszavalta ifj. *Kemény* Lajos, édesatyjának id. *Kemény* Lajosnak «A férj keserve» című költeményét, mely a férfi fájdalomát elvesztett hitvese miatt juttatja kifejezésre. Ily tárgyú költeményt hallottunk már a szavalótól, ki most is helyes felfogással interpretálta ez újabb szép költeményt s szavalatáért sok tapsot kapott.

H I R E K.

* **Rendjel-adományozás.** A király *Szmercsányi* Jenőnek, a közigazgatási bíró tanácselnökének, saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmából, sok évi kitünő szolgálatai elismerésül a másodosztályú vas-korona-rendet díjmentesen adományozta. — Ez a kitüntetés közelről érint bennünket, mert az eperjesi választókerület országgyűlési képviselője részesült legfelsőbb elismerésben, a ki előbb mint főispán és Széchenyi-köri elnök működött nálunk és szerzett her-

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer-

nal, úgy mint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozóknál**

influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemsz szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantl czzggyel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc).

rendbehozására. Összes vagyona 15,112 kor. 65 fillér. A diakonisszák felügyelete alatt álló Szegények-házába egy munkaképtelenné lett eperjesi származású nő vétetett fel teljes gondozásra, egy más szegény nőnek pedig 6 kor. havi segély utalványoztatott. Egyik legfontosabb tárgya volt a gyűlésnek az ev. templom rendbehozására szükséges összegnek a hívek között való összegyűjtése. E nehéz munkára a következő hölgyek vállalkoztak: Bielek Lászlóné, dr. Balpataky Imréné, özv. Csatóry Zsigmondné, Draskóczy Lajosné, Csatóry Zsófia, Frenyó Lajosné, Krayzell Rózsika, dr. Mosánszky Győzőné, Meiczter Gyuláné, Nehrer Nelly, Remenyik Lajosné, dr. Sarudy Vilmosné, Tar Károlyné és dr. Wallentinyi Samuné, a kikhez még szükség szerint mások is fognak csatlakozni. A gyűjtést legközelebb megindítják. Megemlékeztek a gyűlésen az egyet összes jövedelméről és önfeláldozó munkásairól s mindenkinek köszönetet mondva, 2 órai élénk tanácskozás után ért véget a gyűlés.

* **Ipartestületi közgyűlés.** Mult vasárnap akarták az évi közgyűlést megtartani, hogy a békéltető-bizottság tagjait s a biztosításra kötelezett tagok megbízottjait megválasszák. Minthogy azonban nem jelent meg kellő számú tag, ma délután 2 órakor lesz a közgyűlés, a melyen feltétlenül megejthetők a választások.

* **Túrista-estély.** A Magyar Túristaegyesület Eperjesi Jogász- és Theologus-osztálya f. hó 22-ikén ismét felolvasó-estélyt rendez. A rendezőségnek sikerült szavalásra megnyerni *Dúsz Erzsikét*. Azután *Kemény Lajos*, a Balaton alapos ismerője, fogja bemutatni a gyönyörű magyar tengert, szebbnél szebb fűrdőivel, kies partvidékeivel, a visszhangjáról híres tihanyi félszigetet, a hajókirándulásokat és általában az egész balatoni fűrdőzést. A Balaton fűrdői a legújabb időben páratlanul nagy fejlődésnek indultak, a mi különben természetesnek tűnik fel mindenki előtt, a ki ott csak egyszer is megfordult és tapasztalta a Balaton vonzóerejét. Erről az érdeklődők meggyőződhetnek a felolvasás alatt, a melyet több, mint 60 kitűnő felvétel tesz változatossá. A felolvasás közben tartandó szünet alatt *Obál Béla*, az Osztály elnöke, czimbalmon eredeti balatoni nótákat játszik. Végül dr. *Csatóry Ágost* sikerült amatőr-felvételével mutatják be a Magas-Tátrát télen. A túrista-estély a Koll. dísztermében lesz és d. u. 6 órakor kezdődik. Belépődíj: ülőhely 1 kor., családjegy (3 személyre) 2 kor., állóhely 40 fill., diákjegy 20 fillér. Pártolótagoknak (évi 4 korona díj mellett) úgy erre, mint a következő túrista-estékre ingyen ülőhelyeket tart fönna rendezőség.

* **Ifjúsági választások.** A helybeli evang. Kollégium theológiáján az ifjúsági egyesület elnökévé Deák Jánost, jegyzőjévé ifj. *Kemény Lajost*, pénztárossá *Varga Imrét* s lapárosnak *Buchalla Berthelot* választották meg. A belmissió-egyesület titkára lett *Tóth József* s pénztárosa *Dzurányi Dezső*. Végül a theologus- és jogászenekör elnöke lett *Deák János* theologus, alelnöke pedig *Kovács Viktor* joghallgató.

* **Egészségügyi szemle.** A 67 gyalogezred parancsnoksága panaszt emelt a miatt, hogy a városi középső- és korona-laktanya szobái nedvesek s ennél fogva használhatatlanok. E panasz folytán február 27-ikén tartotta meg az egészségügyi szemlét az alispáni hivatal által, a 6-ik hadtestparancsnokság indítványára, kiküldött bizottság, a mely polgári- és katonatagokból állott. E szemle alapján fog dönteni a katonai hatóság, hogy a csapatok továbbra is ott maradhatnak-e.

* **Új vonat Eperjes és Kassa között.** Az OMKE eperjesi fiókjának sikerült a kassai kereskedelmi és iparkamara útján kieszközölni azt, hogy a *Legenyemihályról* éjjel 10 óra 42 perczkor Kassára érkező 8704. sz. személyvonat f. évi május 1-jétől kezdve csatlakozni fog Igló és Eperjes felé a 166. sz. új vonathoz. Ezzel megoldást nyer ama, lapunk hasábjain is többször kifejtett óhaj, hogy legyen a Kassa és Eperjes között egy úgynevezett «színházi vonat». Mindazok, kik közreműködtek az úgy kedvező elintézésében, valóban kiérdemelték a város közönségének hálaát.

* **«Niniveh és Babil»** cím alatt az ókori Keletet, Assziriát és Babiloniát mutatta be az eperjesi Tanári-körnek márcz. 2-ikán tartott felolvasásán *Dobias Ede* kir. főmérnök. Ezt a két országot, mely a Tigris és Euphrates mentén a régi mesopotámiai síkságot foglalta el, eredetileg a velünk rokon sumir nép lakta. Csak később, az özönvíz előtt mástól évezreddei jelentek meg a sémi eredetű asszirok, illetve akkádok, a kik meghódították északi részét. Azért az özönvíz utáni királyok magukat sumir és akkád királyainak nevezik. Az ékiratos cserép- és kőtáblák szóserinti és magyarrá fordított szövegében bemutatta a felolvasó a világ teremtését az asszir felfogás szerint, az özönvíznek, egykori szemtanútól eredő, rendkívül érdekes leírását és megismertett bennünket az özönvíz utáni első királynak, Izdubárnak születésével, valamint viselt hőstetteivel, melyeket Eabáni barátjával együtt köve-

tett el. Az ékiratos elbeszéléseket egykorú domborművek fényképmásolatai élénkítették, melyek vetítés útján kerültek bemutatásra. Egy régi, még ismeretlen kor ismeretlen, homályos történelmét hallottuk és láttuk. A felolvasó érdekesítő ősrégi mondákat szőtt bele előadásába, melyeket a legrégebbi írott ékiratos époszból vett át, szóserinti fordításban. Meglátogattuk Assziriát és Babiloniát két fővárosát, úgy a romokban fekvőket, mint hajdani dicsőségük közepette. Láttuk Niniveh-t fénykorában, midőn — a próféták leírása szerint — olyan volt palotáival, az istenek kimagasló szentélyeivel, a királyi kastélyokkal, mint a keleti déli-báb tündére. Megjelentek előttünk az ásatásokból nyert különféle építési díszítések, a szárnyas bikák, vadász-jelenetek, harcok és várostromok, mind relief képekben vetítve. Majd a mesés Babilon ásatásai tüntek fel magyarázatok kíséretében. Láttuk Babilont romjaiból kikelve, hajdani fényében a babil tornyával, a végtelen palotasorokkal és Bél isten templomával. Láttuk Nabukadneszár, a babiloni nagy király udvarát, midőn győztes seregei megérkeznek zsákmánnyal és foglyokkal megrakodva. Előttünk játszódtak le a jelenetek: a foglyok borzalmas kivégzése, majd a királynak lakomája. Megelevenedtek végre a mesés függőkertek. Ott voltunk az Euphrates partjain, a tündérekertek terraszán, szép holdvilágos estén... A látomány egyszerre eloszlik — és Babilon az ó-világ csodáival eltűnik szemünk elől! Babilon volt — nincs! Az előadás végén frenetikus tapsviharral jutalmazta meg a nagy számban megjelent díszes közönség a felolvasónak nagy gonddal megírt, élvezetes előadását, melylyel igen tanulságos estét szerzett az érdeklődőknek.

* **Az Eperjesi Takarékpénztár** évi rendes közgyűlését márcz. 2-ikán tartotta meg. A közgyűlésen, melyen br. *Ghillány Imre* elnököt, 39 részvényes jelent meg, kik összesen 169 részvényt képviseltek. A részvények összes száma 600. A nagyobb mérvű érdeklődés arra engedett következtetni, hogy az elégedetlenek tábora felszólalót állít a porondra. De a dolog csupán a kölcsönös kapacitálásnál maradt s az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseit egyhangulag és felszólalás nélkül tudomásul vették. A közgyűlés egyúttal elismerését fejezte ki a vezetőségnek, lelkiismeretes munkájáért. Egyébként úgy értesülünk, hogy az igazgatóság 11 áris foglalkozik a lapunkban megpendített eszmék egyikével-másikkal. Így például meg a folyó évben ki akarja építtetni a Takarékpénztár főutcái telkét. A közgyűlés azután elhatározta az 5. számú szelvénynek 100 koronával leendő beváltását és pedig a közgyűlés napjától kezdve. A szokásos jótékony adományok megszavazásával véget ért a közgyűlés, melynek jegyzőkönyvét *Klefner Gyula* ügyész vezette. A jegyzőkönyv hitelesítésére az elnök dr. *Csatóry Ágost* és *Úsz Antal* részvényeseket kérte fel.

* **Jogászbál.** A jogakadémiai ifjúság február 25-ikén tartotta meg az évek óta annyira nélkülözött jogászbált, a mely az idei farsangnak egyetlen elite-bálja volt. Sajnálatos dolog, hogy a fiataliságnak ezen a fényes mulatságán nem jelentek meg úri társadalmunk összes elemei. Féltíz körül fényes társaság töltötte meg a Vigadó nagytermét s részben a karzatokat. Bizonyos, hogy régekte nem voltak oly sokan jogászbálon sohasem. A Rákóczi-induló hangjai mellett vonult be a védnök: báró *Ghillány Imréné* s a három bálanya: dr. *Mikler Károlyné*, dr. *Szethlo Jánosné* és ifj. báró *Ghillány Lászlóné*. A mint a bálanyák elfoglalták helyüket, nem a hagyományos «Nem ütök a jogászt agyon», hanem kellemes boszton-keingő hangjai mellett kezdődött meg a táncz és folyt változatlan jókedvvel reggeli 1/2 7 óráig. Az első négyest 30 pár tánczolta, a toillettek igen szépek voltak s pazar fényűzéssel öltözködtek úgy az asszonyok, mint a leányok; az egyszerű apart fehértől a méltóság teljes feketéig minden színárnyalat képviselve volt. Tudósítónk a következő névsort állította össze a bálteremben volt hölgyekről: Asszonyok: *Bánó Aladárné*, *Bánó Ivánné*, *Bornemisza Szerafin*, dr. *Csatóry Ágostné*, *Dessewffy Marcellné*, özv. *Dlugoiinszky Kálmánné*, *Draskóczy Lajosné*, özv. báró *Ghillány Lászlóné*, *Hedry Ernőné*, dr. *Holénia Gyuláné*, *Kirchmayer Vilmosné*, *Kösch Árpádné*, *Krayzell Aladárné*, *Krieger Józsefné*, dr. *Máriássy Béláné*, *Péchy Elekne*, *Péchy Pálné*, dr. *Raffay Ferenczné*, *Reichmann Tivadárné*, *Schulek Gusztávné*, *Schulek Gézané*, *Szentiványi Józsefné*, *Szinyei Merse Félixné*, *Szmligovics Szilárdné*, *Voloszinovics Jánosné* és *Willecz Jánosné*. Leányok: *Bánó Anikó*, *Bánó Riza*, *Berzeviczy Lollo*, *Bethlenfalvy Évi*, *Cséplő Gizi*, *Dessewffy Ilonka*, *Dlugoiinszky Berta*, báró *Ghillány Mariska*, *Hedry Margit*, *Krayzell Rózsika*, *Krieger Anna*, *Lukács Mariska*, *Nádaskay Mariska*, *Putschalko Marianne*, *Ramazetter Gizi*, *Schulek Ilonka*, *Spanyol Jolán*, *Szinyei Merse Rózsika*, *Szmligovics Manyi*, *Úsz Irénke* és *Voloszinovics Mariska*.

* **Bártfai hírek.** A Bártfai Takarékpénztárnál történt sikkasztás következtében szokatlanul élénk érdeklődés mellett folyt le február 23-ikán az évi közgyűlés. Foglalkoztak e gyűlésen a sikkasztás ügyével is s megnyugvással vették a részvényesek tudomásul, hogy az elsikkasztott összeg teljesen fedezve van. A mult évi tiszta nyereség 37,433 kor. 16 f., a melyből részvényenként 53 k. osztalékot fizetnek. Végül megválasztották az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjait. Ügyész dr. *Arje Fülöp* ügyvéd lett. — A legutolsó városi közgyűlésen új fűrdőszabályrendeletet alkottak, a melyben kimondták, hogy új bolthelyiségek a fűrdő területén többé nem nyithatók. Az eperjes-bártfai vasút továbbépítése ügyében benyújtott memorandumra a kereskedelmi miniszter elutasító választ adott, a mit a közgyűlés sajnálattal vett tudomásul. — Bártfa város új lakbérleti szabályrendeletét megerősítette már úgy a belügyi, mint az igazságügyi miniszter s közli a BUDAPESTI KÖZLÖNY csütörtöki száma.

* **Kivándorlás északnyugat felé.** A vármegye hivatalos lap csütörtöki száma közli a belügyminiszter egyik rendeletét, a mely szerint a Cunard társulat magyarországi helyettese: az *Adria m. kir. tengerhajózási részvénytársaság* Budapest keleti és nyugati pályaudvarán *Csaczán, Királyhidán, Pozsonyban, Lajtaújfalun* és *Lajtaszentmiklóson* irodákat fog felállítani, a melyeknek célja az lesz, hogy azokat a kivándorlókat, a kiket a «magyar-amerikai vonal» hajóinak megtele folytán Fiuméből már elszállítani nem képes: öt északnyugati európai kikötő felé irányítsák, illetőleg részükre hajó-jegyeket vagy igazolványokat állítsanak ki. Egy másik belügyminiszteri rendelet szerint a porosz határon csak az egészséges és testi fogyatkozással nem bíró kivándorlókat bocsátják át; kell továbbá, hogy hajó és vasúti jegyük, a 10 éven aluli egyéneknek még 120, a 10 éven felülieknek pedig 480 koronájuk legyen.

* **Védhímlőoltás.** SÁROSVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA febr. 19-iki számában közli az 1905. évben foganatosítandó védhímlőoltás tárgyában kibocsátott alispáni körrendeletet. Az oltókörök megállapítása — helyi viszonyainkra való tekintettel — a f. évben a törvényhatóság hat járása, három szab. kir. városa és Zboró község, valamint a körorvosi köréhez tartozó községek egy-egy oltókört képeznek, még pedig:

Az I. oltókört képezi az alsótarcazi járás,	
a II. « « a felsótarcazi «	
a III. « « a síroki «	
a IV. « « a tapolyi «	
az V. « « a szekcsői «	
a VI. « « a makoviczai «	

a zborói körorvosi körhöz tartozó községek kivételével.

A VII. oltókört képezi Eperjes sz. kir. város.	
a VIII. « « Bártfa « « «	
a IX. « « Kisszeben « « «	
a X. « « a zborói körhöz tartozó községek.	

Az oltások végzésével a járási- és városi orvosok és a körorvos bizatnak meg, névszerint:

Az I. körben dr. Hartmann Samu járás- s tb. főorvos,	
a II. « « Moskovits Ignác járásorvos,	
a III. « « Weisz Jakab «	
a IV. « « Horovitz Arthur «	
az V. « « Blumenfeld Ármán járás- s tb. főorvos,	
a VI. « « Eisner József járás- s tb. főorvos,	
a VII. « « Herkely János mester, v. alorvos.	
a VIII. « « Mankovics Rezső városi főorvos.	
a IX. « « Rosenfeld Samu városi főorvos.	
a X. « « Bettelheim Alfréd zborói körorvos.	

A karról karra való oltás elkerülésével úgy az első, valamint az újraoltások csakis állati nyirkkal teljesítendőek.

* **Megszökött katona.** A budapesti honvéd helyőrségi kórházból febr. 27-ikén éjjel megszökött *Sztojka József* eperjesi születésű honvéd altiszt, a kit a hadbírság lopás miatt 6 hónapi fogságra ítél. Ágyának lepedőjét szétépte, abból kötelet font és így ereszkedett le az utcára. Úgy a katonai, mint a polgári hatóságok erősen nyomozzák a szökevényt.

* **A legújabb kertészeti kézikönyv az 1905. évre «Mühle tanácsadója a kertművelésben».** A legjobb kertészeti kézikönyv magyar és német kiadásban, különösen a magyarországi viszonyokhoz alkalmazva magyar nyelven. Különös értékkel bír kertbirtokosok és mezőgazdákra nézve, mivel mindazt tartalmazza, mit úgy a kertbirtokosnak, mint a kertésznek egyaránt s mindenképp tudnia kell, hogy kertjeiket eredményesen ápolhassák. Ezen csinos kivitellű, 170 oldal terjedelmű kézikönyv külön elárulva nem lesz, csakis a temesvári Mühle Vilmos kertműipari cég vevői kapják ezt megrendeléseikhez ingyenes mellékletként bérmentesen csatolva. Minden kertbirtokos érdekében ajánljuk e művet.

*** A Nagysárosi Műmalom-Részvénytársaság febr. 28-án délután 3 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését a városháza tanácstermében. A közgyűlésen 22 részvényes jelent meg, a kik összesen 599 részvényt és 160 szavazatot képviseltek. Tájékoztató megjegyzések, hogy a részvények összes száma 3200. A közgyűlés, melyen báró Ghillány Imre főispán elnökölt, mindenekelőtt felkérte a jegyzőkönyv vezetésére dr. Propper Adolf társulati ügyészt és megválasztotta a szavazatszedő-küldöttség tagjait: dr. Rosenberg Teofil és Sztankay László. A tárgysorozat első pontjaként az igazgatóság jelentése került felolvasásra, melyet a felügyelő-bizottság jelentésével együtt tudomásul vett a közgyűlés és a 25. számú szelvénynek a közgyűlés napjától kezdve 30 koronával leendő beváltását határozta el. A jelentés tudomásul vételével kapcsolatban a közgyűlés br. Ghillány Imre elnök indítványára Adler Samunak az érdemeit jegyzőkönyvileg örökítette meg, meleg szavakkal emlékezvén meg Adler Samu buzgó, odaadó működéséről, melylyel negyedszázadon át szolgálta, mint a felügyelő-bizottság tagja, a részvénytársaságot. Majd dr. Schmidt Gyula igazgatósági tag szólt fel és hosszabb beszédben vázolta a malomipar mai helyzetét. Beszédében oda konkludált, hogy a műmalom önálló vámterület mellett is sikeresen és eredményesen fogja folytathatni működését. Bejelentette egyúttal, hogy a nagy gőzgép tengelyét, mely az 1905. év elején eltört, már helyreállították és az üzem 1905. febr. 15-ikén megindult. A hosszabb szünet okozta veszteség az év folyamán könnyen pótolható, mert hiszen a malom 1905. július 31-ikéig úgyis heti 36 órai üzemkorlátozással dolgozott volna. Uhlarik Mátyás részvényes indítványára a közgyűlés a társaság kiváló szakértelemmel bíró, lelkes és odaadó vezérigazgatójának: Bielek Lászlónak, valamint az igazgatóságnak, felügyelő-bizottságnak és az egész tisztikárnak köszönetet szavazott. Napirendre került az Adler Samu halála folytán megüresedett felügyelőbizottsági tagságnak és a szabályszerű kilépés folytán megüresedett igazgatósági tagságnak a betöltése. Az alapszabályok értelmében megjelölt titkos szavazás eredményeképpen Kubinyi Albert igazgatósági tagot újból egyhangulag megválasztották. A felügyelő-bizottsági tagságra pedig dr. Flórián Károly jogakadémiai tanárt választották meg, szintén egyhangulag, ki egyébként már a lefolyt évben is ellátta volt, mint helyettes, a teendőket. Az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére felkérte dr. Lakner Árpád és Péchy Ignác részvényeseket, mire, több tárgy nem lévén, a közgyűlés véget ért.**

*** A munkások baleset-biztosítása. A munkások baleset-biztosítása ügyében a kereskedelmi miniszter a következő leiratot intézte a kamarához: Múlt évi decz. 20-ikán kelt felterjesztésére értesítem a címet, hogy a magam részéről is nagy súlyt helyezek a baleset-biztosítás ügyének mielőbbi törvényes rendezésére, elő is készítettem azt annyira, hogy az országgyűlés képviselőházának rendes munkálkodása idején az erre vonatkozó törvényjavaslat alkotmányos tárgyalás alá legyen vehető.**

*** Bártfafürdő érdekében állandó agitációt fejt ki a BALNEOLOGIAI LAPOK. Így elemzett a hosszú kutatás alapján felfedezett lápföldet dr. Hankó Vilmos által, a ki kimutatja, hogy e lápföld igen jó anyag lápfürdők készítéséhez, továbbá ismerteti a bártfafürdői ásványvizet, a mely — különösen pedig az «Orvosforrás» — úgy gyógyhatás, mint ár tekintetében vetekedik a gleichenbergi és seltersi vizekkel. — Itt említjük meg, hogy a fürdőigazgatóság az idei szezonban nemzetközi sakkversenyt fog rendezni a Parkklubban. Díjat tűztek ki: a klub elnöksége, a fürdőigazgatóság és Bártfa sz. kir. város. — Ez idén lép először életbe a diákok fürdőkonviktusa Bártfán és Csizen, a melyben 25—30 diák, két tanár felügyelete alatt, napi 3 koronáért üdülhet.**

*** Magyar árvaház Amerikában. Amerikai levelezőnk írja, hogy az amerikai nagyvárosok magyarsága körében nagyarányú mozgalom indult meg egy Magyar Árvaház alapítása iránt. New-Yorkban, Chicagóban, Pittsburgban, Cleveland- és még számos városban helyi-bizottságok kezdtek meg áldásthozó működésüket a Magyar árvaház és agok menháza érdekében. A sok százezer számra kibocsátott felhívás elmondja, hogy ez a kérdés a millió amerikai magyarság becsületbeli ügye és a bizottság azon lesz, hogy a hatalmas mozgalom a lehető legrövidebb időn belül érjen célra, és hogy a létesítendő magyar humanitárius intézmény**

nyek minél impozánsabbak és minél nagyszerűbbek legyenek — méltóak az amerikai magyarság számbeli, vagyoni, erkölcsi és kulturális erejéhez. A Clevelandban, mint a magyarság központjában és főfőszékében felállítandó árvaház és ellátottak menháza érdekében febr. 5-ikén a református egyház óriási telkén impozáns népgyűlést tartottak, a melyen 60—70 ezer főre rugó clevelandi színmagyarságból legalább 12—15,000-nyi tömeg volt jelen és a lelkes, buzgó beszédek alatt egy percz alatt körülbelül 10 ezer dollár adományoztak erre a célra. A mozgalmat az amerikai magyar sajtó igazán nemes buzgósággal támogatja és így valószínű hogy egy éven belül megvalósul a Magyar árvaház és agok menházának nemes eszméje.

*** Ingyen. Mint évente, úgy ez idén is kiadta a jóhírnevű Kertész Henrik czég (Bécs, I, Fleischmarkt 18) érdekes Egyetemes Katalógusát, mely több mint 1500 szakaszra oszlik. Ez az érdekes Egyetemes Katalógus feloleli az összes használati cikkeket és érdekes újdonságokat, miért is nélkülözhetetlen ilyen cikkek bevásárlásánál. Ne mulassza el senki címét egy levelezőlapon fentebb nevezett czéggel tudatni, mire az érdekes Egyetemes Katalógus bérmentve küldetik meg.**

*** Kivándorlók visszautasítása. A belügyminiszter arról értesült, hogy a kivándorlás oly mérveket öltött, hogy a New-Yorkba érkező kivándorlókkal zsúfolt hajók napokig várnak a kikötőben, míg a partraszállás előtt a bevándorlási bizottság vizsgálata alá kerülhetnek a kivándorlók. Az is tudomására jutott a miniszternek, hogy a kivándorlók közül többeknek a partraszállás megtagadtattott és az illetők visszautasításra kényszerítettek. Felhívta tehát a miniszter vármegyénk alispánját is, hogy az útlevélért folyamodókat közegei által e körülményre különösen is figyelmeztesse és minden rendelkezésére álló eszköz felhasználásával a legkiterjedtebb módon juttassa a lakosság tudomására, hogy a munkaviszonyok az északamerikai Egyesült-Államokban jelenleg nem kedvezők és így a kivándorlók, a mennyiben szándékukról lebeszéléssel sem lennének eltéríthetők, keserű csalódásoknak lehetnek kitéve.**

*** Divattá lett, hogy például minden bedörzsölésre alkalmas külszerre ráfogják, hogy az csúzt, köszvényt biztosan gyógyít. A ki csúzt, köszvényben szenved, az csakis az orvosi kitünőségek által kiválóan elismert Zoltán-féle kenőcsöt használja, mert ez a legmakacsabb megbetegedéseknél is kitűnő eredménnyel lett alkalmazva, a mint azt rengeteg köszönőlevél és orvosi ajánlás igazolja. Egy üveg ára 2 kor. Zoltán Béla gyógyszer-tárában, Budapest, V., Szabadságtér.**

*** A gyümölcsfák tisztogatása. A híres gyümölcs-termelő városban, Kecskeméten nagyon jó fatisztogatási mód honosodott meg. Ott ugyanis a fákról a moszatokat, mohát, penészgombákat és a különböző rovarokat nemcsak feléből-harmadából távolítják el, hanem ezeket a gyümölcstermelést veszélyeztető ellenségeket, még mielőtt kártékony működésüket megkezdték volna, alaposan kiirtják, megsemmisítik. A kaparrással, keféléssel nem elégszenek meg; szinte azt lehet mondani, hogy megmosdatják a gyümölcsfákat, de szappan helyett egy külön e célra készült igen hatásos szert, «kénmájat» használnak. A kénmáj azért alkalmas szer a gyümölcsfák tisztogatására, mert nemcsak az a tulajdonsága van meg, hogy a különböző penészgombákat (még a mézga-folyást okozó gombákat is), továbbá a rovarokat és azok petéit és álczáit, nemkülönben a moszatokat és mohákat megöli, kiirtja, hanem ezenkívül még azzal a nevezetes sajátsággal is bír a kénmáj, hogy a gyümölcsfák kergét megpuhítja, minélfogya a fa tavasszal, mikor vastagodni kezd, régi kergét könnyen lehányhatja, simává lesz, tehát a rovaroknak buvóhelyet nem szolgáltat. Ha tehát a gyümölcsfák téli ápolásával nem félmunkát akarunk végezni, akkor kövessük a Kecskeméti szokásos eljárást, vagyis ne elégedjünk meg a gyümölcsfák kapargatásával, hanem enyhe téli napokon, vagy kora tavasszal, de mindenesetre még a rügyfakadás előtt, a mikor az erős permetező folyadék a fának nem árt, erős 1 1/2—2 %-os kénmáj-oldattal, melyhez egy kevés meszet is keverünk, alaposan permetezzük meg a gyü-**

mölcsfák összes ágait; a fatörzseket és vastag ágakat pedig meszelő sekélyével ugyancsak messzel kevert kénmáj-oldattal mázoljuk be. Tapasztalni fogjuk, hogy a kénmájval való kezelés folytán mily szépen megsimulnak, mennyire megifjodnak gyümölcsfaik és mily bőséges, ép és egészséges terméssel hálálják meg fáradozásainkat.

*** Olcsó, szép szőnyegek és függönyök** Orendi szőnyegháza, Bécs I., ingyen és bérmentve küldi legújabb, természetű, színekben kiállított díszkatalógusát.

*** Rendőri hírek.** Krakovszky Menyhért üvegeségéd f. hó 3-ikán Kurth Miksa festő műtermét üvegezte, de vigyázatlanságból átesett az egyik ablakon a műterembe, mikor is kezét és lábát az üveg összedarabolta, fején pedig erős zúzódásokat szenvedett. A kórházban ápolják. — Balázs József cseléd megszökött livóhuti szolgálatából s Eperjesre jöven, a Kálvária egyik kápolnájába bemászott s feltörte az ottlevő perselyt. De a kálváriai tanító és sírásó rajtakapták s most az ügyészség fogházában várja büntetését. — Február 27-ikén az esti vonattal jött Eperjesre egy nyugalmazott óvónő, hogy itt szabászati iskolát nyisson. Az idősebb nő Kendénél rosszul lett s mire Eperjesre ért a vonat, már azt hitték az utasok, hogy meghal. Az állomáson Halmi J. rendőrbiztos, majd a gyorsan hívott városi főorvos élesztgetni kezdték, a mi hosszas dörzsölés és locsolgatás után sikerrel is járt. Most a kórházban fekszik az elájult beteg.

*** Mi a «Sirolin?» = «Sirolin»** a modern pharmaceutical vegyten vívmánya. Ellentétben a tudóbajok ellen eddig használt összes szerekkel (mint Creosot, Guajacol stb.), melyek kellemetlen szaguk, rossz ízük és égető hatásuk folytán a legtöbb betegnél ellenszenvet, az étvágy és emésztés károsítását idézik elő. A «Sirolin» oly szer mely, a leggyengébb és legelkényeztetettebb emberek által is eredményesen használtatik. «Sirolin» egy kellemes szagú és jó ízű szirup, mely számtalan orvos és klinika által szaklapokban felette kedvezően ajánlatik.

*** Az anyakönyvi hivatal heti kimutatása. Születtek:** Wittner Ilona r. k., Dvorscsák Júlia r. k., Martin Ilona gör. k., Jordán József r. k., Feczko Ferencz gör. kath., Roth József r. kath., Szecs János ev., Gyömbér Jolán r. k., Skovran Matild ev., Medzihradzky Lajos ev., Koleszár Mária r. k., Badovics Verona r. k., Fábíán Mária r. k. **Meghaltak:** Stoffa Ilona 12 éves, r. kath.; Juricsko Györgyné 60 éves, r. kath.; Zboray Béláné 32 éves, r. kath.; Budirka Julianna 68 éves, g. kath.; Feczko Ferencz egy napon aluli, g. kath.; Hudzik Mária 38 éves, g. kath.; Janisch Lajosné 47 éves, r. kath.; Vértés Emil 15 éves, r. kath.; Stern Dávidné 31 éves, izr.; Matisz Júlia 11 éves, r. kath. **Házasságra léptek:** Hrabusa András ev. és Mili Teréz g. kath.; Dolezi Antal és Tobiasz Gabriella r. kath., Ferencz János és Galli Mária özv. Klein Gusztávné ev., Vas István r. kath. és Gaaf Mária g. kath. — Itt említjük meg, hogy a múlt hóban Eperjesen született 19 fiú, 21 leány, összesen 40; meghalt 12 fiú és 22 nő, összesen 34. — Az anyakönyvi hivatal összeírta már a folyó hóban oltás alá kerülő egy éven aluli gyermekeket a kiknek 427 a számuk.

Vasúti téli menetrend.

Érvényes 1904. évi október hó 1-től.

Orló—Eperjes—Budapest:

Orló ind.	Csak hó és pént.	9 05 de	1 08 du	—	7 45 e
Héthárs	5 40 r	9 49 „	1 51 „	—	8 31 „
Kisszeben	6 08 „	10 14 „	2 12 „	—	8 57 „
Eperjes megálló	6 34 „	10 44 „	2 38 „	—	9 27 „
Eperjes érk.	6 38 „	10 48 „	2 40 „	—	9 32 „
Naponta					
Eperjes ind.	6 55 de	11 00 „	2 46 „	7 10 e	10 00 „
Abos érk.	7 23 „	11 28 „	3 12 „	7 48 „	10 30 „
Kassa érk.	7 45 „	11 55 „	3 37 „	8 25 „	11 00 „
Budapest érk.	1 30 du	8 50 e	9 55 e	6 35 r	8 15 r

Felelős szerkesztő:

Dr. Raffay Ferencz.

Kiadótulajdonos:

Kösch Árpád.

MESSMER-TEA

a legkedveltebb és legelterjedtebb, 100.000 családban iszzák, kiadás és ennélfogva nagyon olcsó a használatban. Legfinomabb termékei az új aratásnak. Próbacsomagok K. 1.— és K. 2.—, kaphatók BEIN SIMON üzletében Eperjesen.

Feller-féle Elsa-Fluid

gyorsan és biztosan segít számos megbetegedésnél, mint pl. hátfájás, oldalszúrás, szagatás, izületi bántalmak, ficam, fejfőrcs, influenza stb., igen jól hat étvágytalanság, gyomoronyomás, savanyú felbűfőgés, veseégés stb. ellen, a mit több mint 65,000 köszönőlevél igazol. 12 kis- vagy 6 dupla-üveget 5 koronáért bérmentve küld

Feller V. Jenő, Stubica, Templom-utca (Zágrábmege).

Ajánlható még mint kitűnő hashajtó a Feller-féle Elsa-pilulák, 1 tekercs = 6 doboz bér. 4 kor.

Nyers h

öltözkéhez. Bér
Gazdag mintavál
Henne

Caspari F
A telep oltv
több mint 2
ványok ideál

Men
Red
Elt
Antwer
s kétszer A
havonta
elsősr
Bővebb
Red Sta

B
ARA

Nyers hántselyem 9 frt 90 kr. től 43 frt 25 kr.-ig kerül a kelme egy teljes öltözékhez. Bérmentve és már elvámoiva házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték forduló postával.
Henneberg selyemgyáros, Zürich.

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávénak egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéital készítésénél.

Csak az eredeti csomagokat kérjék a KATHREINER névvel.

MATTONI FELE BUDAI KESERŰVIZ

legjobb hajtoszer.

Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

Saját magát károsítja, a ki szőlőoltvány-szükségletét nem fedezi a **Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél.**

Tulajdonos: **Caspari Frigyes, Medgyes (Nagyküküllőmegye).**

A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözték, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Menetjegyek Amerikába

belgái királyi gőzöse a **Red Star vonal-nak.**

Elutazás minden szombaton **Antwerpen-ből egyenest New-York-ba,** s kétszer havonta **Antwerpen-ből Canadába** elsőrangú új gőzös, gyors utazás, jó ellátás.

Bővebb értesítést bérmentve és ingyen ad a **Red Star Line, Wien, Wiedner Gürtel 20.**

A felszámolás alatt álló
EPERJESI NÉPBANK
rendes közgyűlése

1905. márczius 30-ikán d. u. 3-kor

fog Eperjes sz. kir. város tanácstermében megtartatni, melyre a t. részvényesek és betevők ezennel tiszteletteljes meghívotnak azon figyelemzetéssel, hogy az alapszabályok 19. §-ának második bekezdése értelmében a meghatalmazott részvényes meghatalmazójának jogait a közgyűlésen csak akkor gyakorolhatja, ha az illető a közgyűlésre szóló írásbeli meghatalmazását a közgyűlés előtti való nap déli 12 órájáig a felszámoló-bizottságnál letéteményezi.

A tanácskozás tárgyai:

1. A felszámoló-bizotts. és felügyelő-bizotts. jelentése.
2. Az 1904 jan. 1-től 1904. decz. 31-ig terjedő időre vonatkozó zárszámadások* megállapítása s a felszámoló-és felügyelő-bizottság felmentvényeinek megadása.
3. Netáni indítványok.

Eperjesen, 1905. február 28

A felszámoló-bizottság.

* Az eredeti mérleg, a veszteség- és nyereség-számla, valamint a felszámoló- és felügyelő-bizottság jelentései a közgyűlést megelőzőleg 8 napig a kályhagyár irodájában megtekinthetők.

Csatorna-utcán (Fő-utca mellett) épített

új ház

540 □-ölyni építő telekkel

eladó.

Bővebbet Scholze A. és Fia cukrászdájában.

ÚJ!

Cook és Johnson

amerikai szabadalm. tyúkszemgyűrűi.

A jelenkor **legjobb és legbiztosabb** szere, hatásában nagy-szerű és azonnal **fájdalommenthítő.**

Kapható Ausztria-Magyarország, minden gyógyszerárban. 1 darab borítékban 20 fillér, 6 darab dobozban 1 korona. Postán 20 fillérrel több.

Magyarországi főraktár: **Török József gyógyszerész.** Budapest, VI., Király-utca 12.

Központi telep Ausztria-Magyarország részére: „Zam Samariter“, Graz.

♦♦ Egy szolid leány ♦♦
virágüzletbe
felvétetik.

Popovits Lukácsné virágüzlete
Eperjesen.

A legszebb és legháladosabb divatvirág cserépben és a szabadban

a begonia.

Saját tenyésztésű, egyszerű, óriásvirágú: piros, skárlát, sötétpiros, fehér, rózsza, sárga és narancs-színben. — Elsőrendű gumók ára darabonként 16 fillér.

Telített óriásvirágú: piros, rózsza, fehér és sárga-színben. — Elsőrendű gomók ára darabonként 24 fillér.

Minden rendeléshez mellékelem e kedvelt divatvirág tenyésztési utasítását is.

Szállítás utánvét mellett április 15-ikéig. 20 darabnál kevesebb nem szállítatik.

Lőcse (Szepesmegye). **Greschik Viktor,** igazgató-tanító.

Csontokat
10,000 kgr. rakományokban
vesz

egy gyári telep Porosz-Sziléziában, egyenest nagykereskedőktől.

Ajánlatok Haasenstein & Vogler A.-G. Breslau-ba **G.H.W. Nr. 355** alatt küldendők.

Köhögés!

Ki abban szenved, használja az egyedül bevált, enyhítő és kellemes ízű

KAISER-féle MELL-KARAMELLEKET.

2740 közjegyzőleg hitelesített bizonyítvány tanúskodik, hogy biztos siker érhető el köhögésnél, rekedtségnek, hurutnál és elnyálkásodásnál.

Csomagok ára **20 és 40 fillér.** — Csak a „Három fenyő“ védjeggyel valódi. Kapható:

SCHOLZE A. ÉS FIA cukrászda és kávéházában EPERJESEN.

Egy termelőképes
műtrágyagyár

Felsőmagyarország következő városaiban: Kassa, Eperjes, Liptószentmiklós és Alsókubin, oly ügyes, megbízható

képviselőket

keres — jutalék ellen — kik, hivataluknál fogva, összeköttetéssel bírnak a gazdákkal, maguk utaznak és azon helyzetben lennének, a műtrágyagyár részére nagyobb forgalmat csinálhatni.

Ajánlatok kéretnek „Műtrágya M. V., 1239.“ alatt — Haasenstein és Vogler címre, Budapestre.

BENZINMOTOROK, GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK
ARATÓGÉPEK ÉS EGYÉB MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNél

BUDAPEST, V., Váczi-körút 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

114/1905. szám.

Hirdetmény.**Az Eperjesi Ipartestületnek**

1905. márczius 19-én d. e. 10 órakor

a városház tanácstermében megtartandó

Rendes évi közgyűlésére

az Ipartestület t. tagjai ezennel meghívotnak.

Azon esetre, ha az egybegyűlt tagok száma az alapszabályok értelmében határozathozatalra elegendő nem lenne, a közgyűlés megtartására f. évi márczius 26-ik napjának délelőtti 10 órája tűzetik ki határnapul, a mikor a közgyűlés az egybegyűlt tagok számára való tekintet nélkül meg fog tartatni.

Napirend:

1. Elnöki jelentés.
2. Az 1904. évi számadások megvizsgálása, azok fölötti határozathozatal és a felmentvény megadása
3. A testület 1905. évi költségeloirányzatának megállapítása.
4. Az előjáróság elnökének, 20 tagjának és 3 ellenőrnek megválasztása.
5. Betegsegélyzőpénztári kiküldöttek: igazgatósági, felügyelőbizottsági és választott-bírói tagok választása
6. Egyéb indítványok, ha azok 20 tag aláírásával 4 nappal a közgyűlés előtt a választmányának beadattak.

Eperjes, 1905. évi február hó 28-ikán.

Brestyenszky György,
elnök.

115/1905. szám.

Hirdetmény.**Az Eperjesi Ipartest. Betegsegélyzőpénztárnak**

1905. márczius 19-én d. u. 2 órakor

a városház tanácstermében megtartandó

Rendes évi közgyűlésére

a kiküldött t. tag urak ezennel meghívotnak.

Ha azonban az egybegyűlt kiküldöttek száma az alapszabályok 27. §-a értelmében határozatképes nem lenne, a közgyűlés újabb megtartására határnapul márczius 26-ik napjának délutáni 2 órája tűzetik ki, a mikor is a közgyűlés az egybegyűlt kiküldött tagok számára való tekintet nélkül meg fog tartatni.

Napirend:

1. Az igazgatóság pénztári jelentése.
2. Az 1904. évi számadások megvizsgálása, azok fölötti határozathozatal, valamint a felmentvény iránti határozat
3. Az 1905. évi költségeloirányzat megállapítása.
4. Az igazgatósági tagok felépése, azok helyébe új tagoknak, a felügyelő-bizottság tagjainak és a választott-bírói választása.

Eperjes, 1905. évi február hó 27-ikén.

Brestyenszky György,
elnök.

Figyelmeztetés. Az alapszabályok 26. § a/ pontja értelmében a közgyűlésen csakis a törvényesen megválasztott kiküldöttek jelenhetnek meg.

INGYEN

kapja mindenki kérelme folytán

Érdekes Egyetemes Katalógusunkat,
több mint 1500 ábrával,

mely az összes használati cikkek és érdekes újdonságok bevásárlásánál nélkülözhetlen. Elegendő levelezőlapra a pontos cím tudomásul adása, mire bérmentve küldi

Érdekes Egyetemes Katalógusát:**Heinrich Kertész, Wien, I., Fleischmarkt 18-239.****A tavaszi-vetéshez ajánlok****nyári****bajusz-búzát**

80-82 kgr. súlyút.

Wonaszek Adolf,
Eperjes, Rét-utca 2.**Igazi úrinő**arczának, keblének, kezeinek ápolására sohase használjon mást, mint a világhírű,
1885. óta törvényesen védett**KRIEGNER-féle****Crème de Marguerit-et.**

Ezen nagyszerű készítményt kiváló tulajdonságai miatt számosan utánozzák; ez okból óva intem a n. é. közönséget a silány utáztatoktól.

Kérjen mindig határozottan **KRIEGNER-félet!**

A Crème de Marguerite előnye, hogy mindennemű fém- és festőanyag mestés, tehát teljesen ártalmatlan. Így éveken át használva sem támadja meg egészségét. Ártalmatlanságát hatóságai bizonyítvány igazolja.

Eredeti nagy tégely 4 kor. — Próbátégely 1 kor.

Kriegner György gyógyszerháza a „Magyar koronához”,
BUDAPEST, VIII., KALVIN-TÉR.

Diskrét postai szétküldés naponta!

60.000 koronaa Dunántúli Közművelődési Egyesület
sorsjegyeinek nyeresége.**Húzás 1905. márczius 11-ikén.**

1 drb ára 1 kor.

11 drb ára 10 kor.

Húzás után ingyen-nyereményjegyzéket küldünk.

Rendelje meg a **CULTUR-EGYLET** irodájában
Budapest, Rökk Szilárd-utca 2. sz.

Telefon 62-14.

Telefon 62-14.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen erről füzetet; ingyen és bérmentve kapható a szab. „Hattyú”-gyógyszertár által Majna-Frankfurt.

Szélhajtó, görcs-csillapító Hódony- (Bibergeil) cseppek.

Étvágygerjesztő és az emésztést elősegítő háziszser.

1 üveg ára K. 1.-

Kevesebb mint 2 üveg (utárvét K. 2-50) postán nem küldetik.

Kapható:

JULIUS BITTNER gyógytárában
Gloggnitz (Alsóausztria).

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka

egy régejoni bizonyított háziszser, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényel, csúznál és meghűléseknel bedőreslésekkel használva. Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan füveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél. Budapest.

Richter gyógyszerháza
az „Arany oroszlánhoz”, Prágában,
Elisabethstr. 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható:

Eperjesen: Barts Emil, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógyszerárakban és Pálesch Árpád droguistánál. — Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszerárakban.

Eljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

Schicht-szappan

„szarvas”

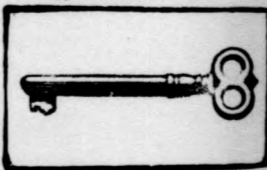
vagy

„kules”

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkotórésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

E

Előfizetés
negyede
Hirdetési díj

A

Nincs a
hozás ünne
azzá tette
mit érez
követte cs
a burok,
érzelem n
millióké,
a rejteget
lett a ne

Hiába,
fokmérője
harangok
a fényes te
nem ötlets
hogy érze
nagy tette
fiaik, un
hogy mélt
lom munk
a dicsőítés
őszinte le
Nem lanka
évre ifjont
levegőjét
életre a le

Nem e
a kit puszt
egyedül la
gond- s fá
a nemzet
történelmi

AZ «E

Most

Hogy

Mind

Ügy

Mind

Mind

S me

Mind

Jöven

Mind

Még

A mi

Lees

Most

A mi

A mi

— Útiraj

Ha töl
jártunk ed
hoz (XI—
kor és a

* II. b
Társulat ki